

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВСТУП ДО ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма **«Польська мова і література та англійська мова»**

Спеціальність **В11 Філологія**

Спеціалізація (за наявності) **В11.033 Слов'янські мови та література**
(переклад включно), перша - польська

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні
кафедри української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Вступ до літературознавства
Викладач (-і)	д.ф.н., проф. Хороб С.І.
E-mail викладача (-ів)	stepan.khorob@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3.0 кредитів ECTS
Консультації	Консультації проводяться згідно з узгодженим графіком на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять, окрім того практикується залучення онлайн ресурсів за попередньою домовленістю.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/75b3456367bc08d33ad0

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Вступ до літературознавства» є невід'ємною частиною фахової освіти студентів-філологів, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-практичного курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів, сприяючи при цьому вихованню національної гідності.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-практичний курс «Вступ до літературознавства» має на меті ознайомлення студентів з основними теоретичними засадами літературного процесу. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із поняттями: літературний процес, літературно-художній твір, літературно-художній образ, зміст і форма твору, зовнішня форма художнього твору, композиція твору, жанр, стиль, літературний напрям тощо.

Основна **ціль** курсу - досягнення студентами ґрунтовних знань основ теорії літератури, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Фахові компетентності

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні

періоди розвитку польської та світової літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію польської, англійської мови і польської та світової літератур, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори польської, англійської, української художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції польської, англійської, української філології, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 20. Дотримуватися правил академічної доброчесності, тобто принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги і взаємодовіри, прозорості, партнерства та взаємодопомоги, компетентності й професіоналізму, законності тощо.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття			Загальна кількість годин
лекції			12
практичні			18
самостійна робота			60
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
1	B11 Філологія	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Літературознавство як наука. 1. Літературознавство як наука. 2. Основні літературознавчі науки (історія літератури, теорія літератури, літературна критика). 3. Допоміжні літературознавчі дисципліни. 4. Зв'язок літературознавства з іншими фундаментальними науками. 5. Розвиток міждисциплінарних зв'язків в сучасному суспільстві.	2	2	5
Тема 2. Історія літературознавства. 1. Літературознавство античності, Середньовіччя, періоду Відродження. 2. Наука про літературу в добу Просвітництва. Класицизм. Бароко. 3. Літературознавчі школи, методи, течії. 4. Новітні літературознавчі вчення.	2	2	10
Тема 3. Розвиток літературознавства в Україні. 1. Погляди на літературу та її специфіку в добу Київської Русі. 2. Українське літературне бароко. 3. Літературознавство Києво-Могилянської академії. Феофан Прокопович, Георгій Кониський, Митрофан Довгалевський. 4. Школа романтиків Харківського університету. Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Іван Франко. 5. Михайло Грушевський як літературознавець. 6. Теорія літератури в добу Розстріляного Відродження. 7. Літературознавство початку 21 ст.	2	2	10
Тема 4. Художня література як вид мистецтва. Літературно-художній образ. 1. Часові, просторові та синтетичні види мистецтва. 2. Образне слово та наукове поняття. 3. Літературно-художній образ як спосіб відображення дійсності і як спосіб буття літературного твору. 4. Структура образу. Автологічний та металогічний образи.		2	5
Тема 5. Літературно-художній твір. Зміст художнього твору. 1. Структура твору. Зміст і форма твору.	2	2	5

2. Категорія змісту: тема, фабула, ідея, пафос, характер. 3. Проблематика художнього твору. 4. Сюжет та система образів.			
Тема 6. Зовнішня форма літературно-художнього твору. 1. Лексико-словотвірні засоби. 2. Лексико-контекстуальні засоби. 3. Лексико-синонімічні засоби. 4. Стилистичні фігури.		2	5
Тема 7. Рід і жанр літературного твору. 1. Епічний, ліричний, драматичний роди літератури. 2. Міжродові та суміжні жанрові утворення. 3. Проблеми генології.	2	2	5
Тема 8. Художній метод, напрям, стиль. 1. Бароко. 2. Класицизм. 3. Романтизм. 4. Реалізм. 5. Модернізм 6. Постмодернізм. 7. Модерністські течії. Модернізм та авангардизм.	2	2	5
Тема 9. Підсумкова контрольна робота		2	10
Разом годин за семестр	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	<p>Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні (підсумковий контроль у формі екзамену):</p> <p>Загальні 100 балів включають:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) практичні заняття – 25 % 2) обсяг балів за самостійну роботу: - індивідуальні проекти – 15 % 3) підсумкова контрольна робота – 10 % 4) екзамен – 50 % <p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.</p> <p>Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 50 балів.</p>
-----------------------------------	---

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Контроль за самостійною роботою.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Підготовка індивідуальних проєктів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за один індивідуальний проєкт складає 15 балів.

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував

	<p>мультимедійною презентацією.</p> <p>«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності. Наявність мультимедійної презентації без усного захисту проєкту.</p>										
Вимоги до письмової роботи	Комплексна контрольна робота охоплює опрацювання усіх тем передбачених силабусом та написання теоретично та практично обґрунтованої думки на запропоновані програмовими вимогами питання. Контрольна робота виконується на останньому практичному занятті у письмовій формі або на платформі дистанційного навчання.										
Практичні заняття	Письмові завдання, підготовка усних відповідей на питання, захист виконаних презентацій на обрані теми, захист реферату. Оцінюються кожне завдання за 100-бальною системою.										
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> - відвідування лекцій, відпрацювання усіх лекцій, на яких студент був відсутній; - активна робота під час практичних занять - здача індивідуальних завдань в межах самостійної роботи 										
Підсумковий контроль	<p>Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль.</p> <p>Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.</p> <p>Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії більше трьох підсумкових незадовільних оцінок (F, FX) незалежно від виду контролю (екзамен, залік), відраховуються з університету за академічну неуспішність. Здобувачам вищої освіти, які одержали під час екзаменаційної сесії одну-три незадовільні оцінки (F, FX), дозволяється ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни, яке регламентується Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання для заліку</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Університетська</th> <th style="width: 33%;">Оцінка ECTS</th> <th style="width: 33%;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>A</td> <td rowspan="3" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80-89</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>C</td> </tr> </tbody> </table>	Університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	90-100	A	зараховано	80-89	B	70-79	C
Університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою									
90-100	A	зараховано									
80-89	B										
70-79	C										

	60-69	D	не зараховано
	50-59	E	
	25-49	FX	
	0-24	F	

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи	Індивідуальні презентації. Реферати із запропонованих тем. Підсумкова контрольна робота.
Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Відвідування занять	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника». Ознайомитися з положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів

	<p>навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p> <p>Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику, подану в переліку додаткових питань для опрацювання). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.</p> <p><i>2 бали</i> – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.</p> <p><i>1 бал</i> – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.</p> <p>Також за рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
--	---

8. Рекомендована література

Основна

1. Баррі П. Вступ до теорії: літературознавство і культурологія / Пітер Баррі; [пер. з англ.]. К.: Смолоскип, 2008. 358 с.
2. Безпечний І. Теорія літератури. К., 2009. 388 с.
3. Білоус П.В. Вступ до літературознавства: навчальний посібник. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 336 с.
4. Василь Марко. Аналіз художнього твору. К., 2013. 256 с.
5. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2001. 487с. (читальний зал бібліотеки ПНУ).
6. Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору. Методичний посібник для студентів і вчителів. Дрогобич: Відродження, 2003. 80 с. (електронний варіант підручника – кафедра світової літератури і порівняльного літературознавства).

7. Лексикон загального та порівняльного літературознавства / За ред. А.Волкова, О. Бойченката ін. Чернівці: Золоті литаври, 2001. 636 с.(читальний зал бібліотеки ПНУ).
8. Літературознавча енциклопедія / За ред. Ю Коваліва. К, 2001. У 2-х т. (читальний зал бібліотеки ПНУ).
9. Марія Моклиця. Вступ до літературознавства. Луцьк, 2011. 468 с.
10. Н. С. Ференц. Основи літературознавства. К., 2011.
11. Наливайко Д. Теорія літератури та компаративістики. К.: Видавничий дім „К-Могилянська академія”. 2006. 347 с.
12. Нешко С.І. Вступ до літературознавства: конспект лекцій / С.І. Нешко, В.Ф. Антонова. Х.: УкрДУЗТ, 2019. 45 с.
13. Ніколова О.О. Вступ до літературознавства: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійної програми «Мова і література» (англійська). Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 122 с.
14. П. В. Білоус, Т. Д. Левченко. Вступ до літературознавства. К., 2012. 364 с.
15. Солецький О., Хороб С.І. Вступ до літературознавства: навчально-методичні рекомендації до курсу (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності В11 Філологія (за спеціалізація ми) галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»). Коломия: Поліграф-Центр, 2025. 48 с.

Викладач

Степан ХОРОБ